



Χρόνια

ΕΙΧΗΜΥΘ: 1984 - 2009

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Διακεκριμένη Ομιλία

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Στέφανος Τραχανάς

Διευθυντής Πανεπιστημιακών Εκδόσεων Κρήτης (ΠΕΚ) του Ιδρύματος
Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ)

ΤΙΤΛΟΣ: Η μουσική του κόσμου: από τη Μεγάλη Έκρηξη έως σήμερα

ΤΟΠΟΣ: Δημοτικό Θέατρο «Απόλλων» (Πλατεία Γεωργίου Α' 17)

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: Παρασκευή, 29 Μαΐου 2009

ΩΡΑ: 20:00

Δεκατέσσερα δισεκατομμύρια χρόνια πριν –για την ακρίβεια, 13,7 δισεκατομμύρια χρόνια (!)– ένα παράξενο ηχητικό κύμα, μια «διαταραχή» στην απόλυτη ομοιογένεια του «κενού» χώρου, διαπέρασε απ' άκρου εις άκρον το αρχέγονο σύμπαν. Κι από αυτές τις πρώτες διακυμάνσεις στο αρχικά λείο υπόβαθρο μπόρεσαν να σχηματιστούν αργότερα –με την επίδραση της βαρύτητας– οι γαλαξίες, τα άστρα και τελικά ...εμείς. Ένας φυσικός προσομοίωσε αυτόν τον αρχέγονο ήχο, τον «μετατόπισε» κατά 50 οκτάβες ώστε να είναι ακουστός από το ανθρώπινο αυτί και μας καλεί να τον ...ακούσουμε. Να ακούσουμε την πιο παλιά μουσική εκπομπή του κόσμου.

Ο σκοπός της ομιλίας είναι πράγματι να ακούσουμε αυτήν την παράξενη μουσική –τη «μουσική του κόσμου»– αλλά όχι μόνο. Θέλουμε και να την «καταλάβουμε». Να μάθουμε ποιοι ήταν οι φυσικοί μηχανισμοί που την «συνέθεσαν». Για να ανακαλύψουμε τελικά, ως άλλοι Σέρλοκ Χολμς, ότι ο μυστικός συνθέτης –το «φάντασμα της όπερας»– είναι μόνον ένας: *Η αρχή της αβεβαιότητας*. Η ίδια φυσική αρχή που διασφαλίζει επίσης ότι θα πληρούνται και όλες οι άλλες προϋποθέσεις –από τη σταθερότητα της ύλης έως τη μακροβιότητα και τον εκρηκτικό θάνατο των άστρων– που κάνουν δυνατή την εμφάνιση ζωής στο σύμπαν. Μεταξύ άλλων και την εμφάνιση εκείνου του είδους νοήμονος ζωής που θα αισθανθεί κάποτε την ανάγκη να παίξει και να ακούσει μουσική. Τη μουσική του κόσμου 13,7 δισεκατομμύρια χρόνια μετά!

Το σεμινάριο του κ. Στέφανου Τραχανά εντάσσεται στο πλαίσιο εορτασμού
των 25 χρόνων από την ίδρυση του ΙΤΕ/ΕΙΧΗΜΥΘ.



25 χρόνια ΕΙΧΗΜΥΘ: 1984 - 2009

Ποιος είναι:

Είναι μέλος του επιστημονικού προσωπικού του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας και διευθυντής των Πανεπιστημιακών Εκδόσεων Κρήτης του ιδρύματος.

Κατά τα ...άλλα, γεννήθηκε και πήγε στο δημοτικό σχολείο σ' ένα χωριό της Ανατολικής Κρήτης, έκανε τις γυμνασιακές του σπουδές στο Γυμνάσιο Ιεράπετρας και στο νυχτερινό γυμνάσιο Αγ. Αρτεμίου της Αθήνας, σπούδασε μηχανολόγος-ηλεκτρολόγος στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (με υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών) και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στη Θεωρητική Φυσική στο Κέντρο Πυρηνικών Ερευνών «Δημόκριτος» (με υποτροφία της Εθνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας) και στο Τμήμα Φυσικής του Πανεπιστημίου Harvard (με υποτροφία του πανεπιστημίου).

Και τι κάνει:

Κατά τα τελευταία 25 χρόνια, τα εξής:

α) **Διδάσκει** (με αυξανόμενη ευχαρίστηση!) περίπου όλα τα βασικά μαθήματα του κύκλου της Θεωρητικής Φυσικής στο Τμήμα Φυσικής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Στις αξιολογήσεις των διδασκόντων από τους φοιτητές (που διενεργεί επί χρόνια το Τμήμα Φυσικής) έρχεται συνήθως πρώτος μεταξύ των αξιολογουμένων.

β) **Γράφει** πανεπιστημιακά βιβλία, κυρίως για να καταλάβει ο ίδιος το θέμα και ...παρεμπιπτόντως για να το καταλάβουν ίσως και κάποιοι άλλοι. Παρ' όλα αυτά (!) τα βιβλία του (κυρίως με θέμα την Κβαντομηχανική και τις Διαφορικές Εξισώσεις) ευτύχησαν να έχουν πολλούς ελεύθερους αναγνώστες –εκείνους που συχνάζουν στα βιβλιοπωλεία– και, λόγω αυτού, να έχουν καθιερωθεί σήμερα ως τα βασικά εγχειρίδια στα τμήματα Φυσικής και στις πολυτεχνικές σχολές της χώρας.

γ) **Διευθύνει** τις Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης: Ένα στοίχημα που κινδυνεύει να ...κερδηθεί. Να αποδειχθεί ότι μπορεί να υπάρξει ένας δημόσιος οργανισμός –ένας πανεπιστημιακός εκδοτικός οίκος– που να συνδυάζει την ευγένεια των σκοπών (που είναι σύμφυτη με τον δημόσιο χαρακτήρα του) με την αποτελεσματικότητα και την υψηλή ποιότητα.

Πιθανότατα λόγω των παραπάνω, το Πανεπιστήμιο Κρήτης τον τίμησε το 2001 με την ανώτερη ακαδημαϊκή του διάκριση: Τον «έκανε» επίτιμο διδάκτορά του, διακόποντας έτσι ...αδόξως αυτό που ο ίδιος χαρακτήρισε κατά τη σχετική τελετή ως τον ...μακρύ αντιδιδασκτορικό του αγώνα. Το γεγονός ότι το 1974 διέκοψε «αναίτια» τις μεταπτυχιακές του σπουδές στο Harvard –μάλλον στο καλύτερο σημείο τους– για να αφοσιωθεί σ' αυτό που τελικά προέκυψε ως η βαθύτερη επιθυμία του: το επιστημονικό διδακτικό βιβλίο.